

Ruimtelijke opgaven voor gemeenten en provincies in het buitengebied

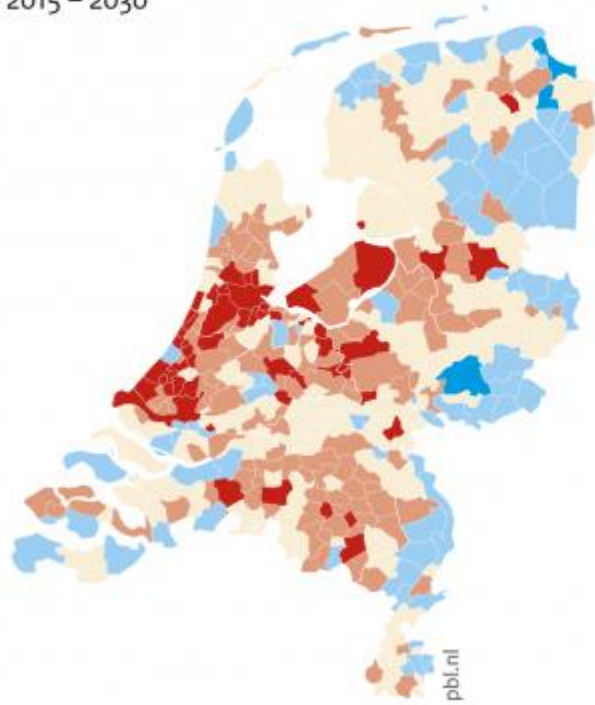
Tialda Haartsen/Culturele Geografie/Ruimtelijke Wetenschappen
Team Midterm Review Nationaal Programma Bevolkingsdaling
Kennisnetwerk Krimp Noord Nederland (KKNN)

Wat is er aan de hand op het platteland?

Bevolkingsontwikkeling per gemeente

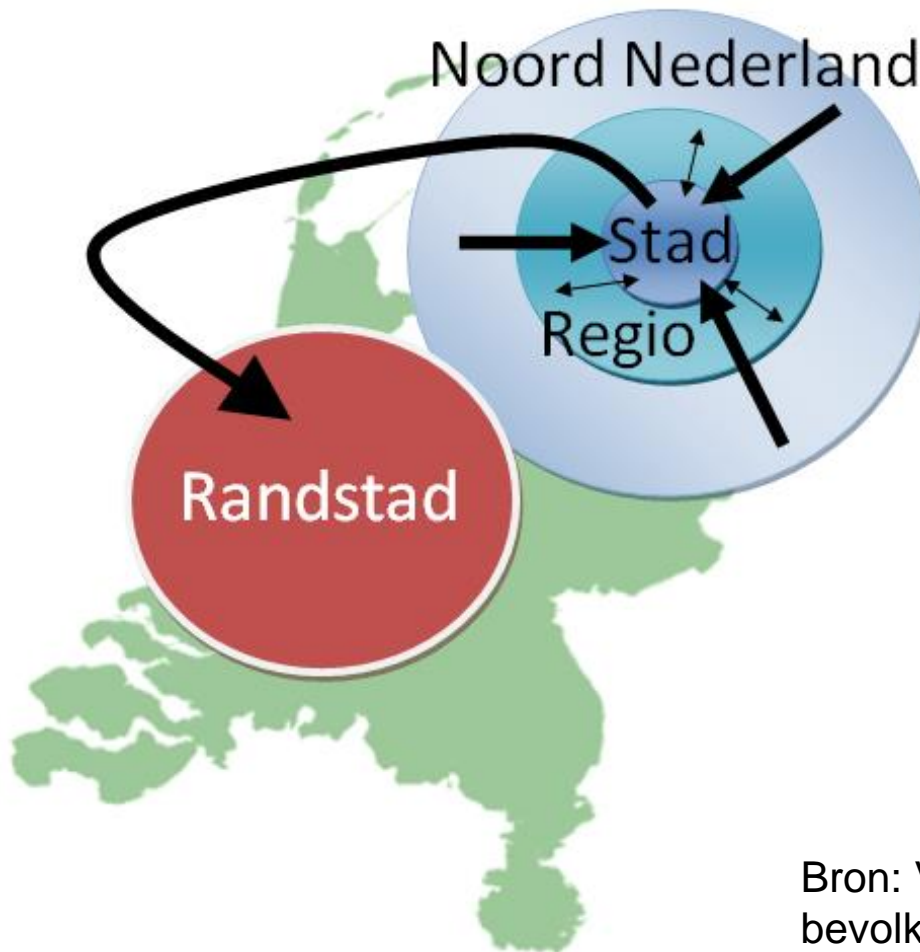
2015 – 2030

- Sterke krimp (10% of meer)
- Krimp (2,5% tot 10%)
- Redelijk stabiel (-2,5% tot 2,5%)
- Groei (2,5% tot 10%)
- Sterke groei (10% of meer)

Vergrijzing, ontgroening,
afname bevolking

Groeiende stad in krimpende regio

- > Regionale schaal:
 - Stad = trekt mensen uit regio (jongeren!)
- > Nationale schaal:
 - Stad = opstapje roltrap naar Randstad

Ruimtelijke opgave: voorzieningen

- > Minder mensen = Minder voorzieningen
- > Andere samenstelling = Andere voorzieningen
 - Vergrijzing: fitte vutters worden minder fit...
 - PO en VO onderwijs: nog 10 jaar krimp 4-21 jarigen

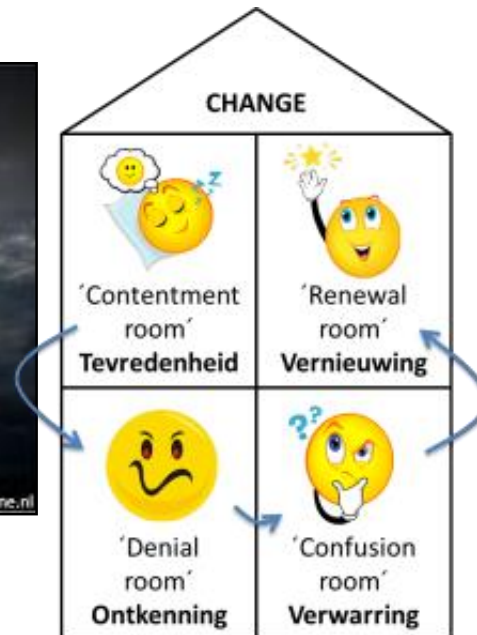
Ruimtelijke opgave: woningmarkt

- > Huishoudensdaling later dan bevolkingsdaling
- > Minder mensen = minder huizen
 - Of: krimp keren door bouw starterswoningen?
 - NEE! dalende bevolking vooral in leeftijdsgroepen 0-10, 20-30 en 30-40 jaar
 - + waar haal je die starters vandaan?
- > Andere samenstelling = andere huizen!
 - Welk financieringsmodel zet je hierachter, in een woningmarkt met aanbodoverschot?

DUS.....

OMGAAN MET VERLIES

Doel (ruimtelijk) beleid: Leefbaarheid

de mate waarin de leefomgeving aansluit bij de voorwaarden en behoeften die er door de mens aan worden gesteld (Leidelmeijer et al. 2008)

Subjectieve Leefbaarheid

Objectieve Leefbaarheid

Het individu

De leefomgeving

Spanningsveld

- > Rijk en provincies erkennen: problemen rondom krimp vragen om bovenlokale beslissingen -> **EFFICIENTE VERDELING VOORZIENINGEN/WONINGEN OP BASIS VAN RATIONELE CRITERIA OP REGIONAAL NIVEAU**
- > Maar: oplossingen moeten volgen uit bottom-up proces op lokaal niveau (gemeenten, burgerinitiatieven) -> **DRAGEN BIJ AAN LOKALE LEEFBAARHEID, MAAR SOMS HAAKS OP REGIONALE EFFICIENTIE**

Grenzen aan de Krimp

Toesparing Interbestuurlijk Actieplan Bevolkingsdaling Noodzakelijk

Twee Milium Review Bevolkingdaling
Oktober 2016

HET KRIMPBELEID
van de provincie
Fryslân

Lokale bestuurders + raadsleden

- > Verlies nemen tegen de publieke tribune in?
- > Wie maakt keuzes die stemmen kosten?

Van Gelder (De Marne): “Wij wethouders moeten op de foto (durven te) gaan bij verdwijnende voorzieningen, niet bij openingen”

Verliezen is kiezen

- > Noordelijke Rekenkamer: het lukt nog om "tot doorleefde regionale visies en uitvoering te komen"
- > Provincies: het is tijd voor uitvoering; er moeten keuzes gemaakt worden; financiële armslag is klein

MAAR WIE MAAKT DIE KEUZES?

WIE ONTZEGT DE MIENSKIP HET LOKALE INITIATIEF, ALS DIT INDRUIST TEGEN REGIONALE PLANNEN?

Aanbeveling TMR

Regionale regierol provincies cruciaal voor regionale samenwerking

- › Onvoldoende regionale visie en samenwerking werkt belemmerend in uitvoeringsfase en in samenwerking met maatschappelijke instellingen
- › Gemeenten moeten regionale samenwerking oppakken, maar als dit niet lukt **moeten provincies eerder een regierol pakken**

Wat kan een provincie doen?

- > Inzicht geven in wat er op organisaties en lokale overheden af komt
- > Regionale insteek bevorderen (vb streekagenda's)

- > En:
 - Faciliteren om tot UITVOERING te komen
 - Meer regie nemen om MEERDERE partijen bijeen te brengen